

UN INVENTARI DE L'ESGLÉSIA DE VILABERTRAN DEL 1587

PER

JAUME DE PUIG I OLIVER

En un altre lloc¹ vam estudiar el ms. 721 de la Biblioteca de Catalunya que, entre altres documents, reporta l'inventari de l'església i de la biblioteca de l'abadia de Vilabertran. Aleshores va retenir sobretot la nostra atenció la biblioteca del cenobi empordanès, de la qual vam editar el catàleg ordenat l'any 1587. Ara ens ha semblat oportú d'editar l'inventari de l'església i sagristia dreçat en la mateixa ocasió i circumstàncies. No tenint res de nou a afegir al que vam dir aleshores sobre l'origen d'aquest document, l'única cosa que hem de remarcar ací és la similitud formal de l'inventari de l'església de Vilabertran amb el de l'església de la canònica de Lladó, dreçat al mateix temps, per les mateixes persones i amb finalitats idèntiques².

Una lectura atenta d'aquest inventari desvetllarà segurament interessos plurals. Per la nostra banda, voldríem subratllar només alguns detalls que poden servir per a integrar la història de Vilabertran en la història general del nostre art. Per desgràcia, i amb referència a Vilabertran, aquesta història consisteix en un intent de reconstrucció purament documental, perquè, deixant de banda l'arquitectura, la majoria de peces d'orfebria, ornaments, paraments, pintures i escultures que hi hagué a l'església ja fa temps que van desaparèixer. L'inventari, d'altra banda, és parc, per no dir avar, malgrat la qual cosa permet de datar algunes

1. Cf. *Una biblioteca del Renaixement. L'inventari de la llibreria de Vilabertran de l'any 1587*, dins «Arxiu de Textos Catalans Antics» 1 (1982), pp. 217-259.

2. Cf. Pere Vayreda i Olivàs, *El Priorat de Lladó i les seves filials*, Barcelona, Biblioteca Balmes, MCMXXX, pp. 242-255.

obres amb comoditat relativa. Algunes, per sort, són descrites amb precisió notarial, i així és possible de fer o proposar algunes identificacions i relacions entre la lletra de l'inventari i els documents que sobre història de l'art a les terres de Girona han aparegut en els darrers anys. Dels objectes més nobles del culte, descrits gairebé tots sota l'epígraf *plata*, i que constituïen l'orfebreria de la casa, podem saber-ne el pes, cosa que no deixa de ser una aproximació real a cada obra i un detall a tenir en compte a l'hora d'interrogar amb precisió els contractes de l'arxiu de protocols gironí, amb la finalitat de descobrir possibles autors d'obres poc conegudes i/o gairebé sempre perdudes definitivament. Dels vestits litúrgics, a més del nombre, l'inventari en ressenya la matèria, els colors i els treballs d'ornamentació.

Tot plegat a Vilabertran hi havia el 1587:

- 10 retaules
- 4 reliquiariis de plata
- 1 reliquiari de fusta pintada
- 10 calzes
- 3 creus de plata
- 1 creu de cristall
- 1 bàcul o crossa abacial
- 4 bordons de plata
- 2 canelobres de plata
- 9 imatges de bulto

Entre les imatges de bulto cal comptar-hi una pietat i un davallament que, a més del Crist, comportava les imatges de Maria, Sant Joan i Nicodem.

Fora dels retaules, la pintura estava representada a l'església de Vilabertran per un reliquiari de fusta amb portes, pintat a la part de fora, un quadre a la sagristia amb Maria, Jesús i Josep, i un *quadre de teles* amb la representació de Crist crucificat a la capella dita de Sant Josep. Com que la devoció a Sant Josep comença d'expandir-se durant el segle XVI, potser aquestes dues pintures, juntament amb la pietat de la sagristia, eren del més modern a Vilabertran, abans del 1587.

Hi ha esment també de tapissos, domassos, gonfanons i banderes.

De vegades el redactor del document pren nota dels escuts d'armes que els diferents donadors van fer gravar en els objectes que donaren. A part dels problemes de datació que la transmissió feliç d'aquest detall permet de resoldre, el nostre inventari dóna ocasió de formular algunes

hipòtesis. Per exemple, que és a partir del segle XIV que Vilabertran comença de ser una abadia on les arts hi tenen bon acolliment i possiblement una representació notable. Aquesta dada coincideix amb les conclusions que es desprenen d'un estudi sobre l'abadia empordanesa de Josep M. Marquès i Planagumà³, en el qual es copsa que en els segles XIII i XIV l'abadia desenvolupa una mena d'indústria funerària que li reportava beneficis arrodonits. També és curiós que l'inventari no fa mai esment de cap objecte donat per algun dels laics conspicus que es feien sebollir a Vilabertran.

El nostre document prova que el cenobi empordanès era ben equipat, fins i tot amb un punt de sumptuositat. La distribució de tots els objectes que descriu l'inventari dins l'església de la canònica fa pensar en un temple atapeït. Però l'inventari també ens informa que els objectes del culte, a finals del segle XVI, no eren prou ben mantinguts, almenys amb cura sol·licita, la qual cosa explica les notes relativament freqüents sobre objectes romputs, roba esquinçada, peces dolentes. L'estat de l'orgue és indicatiu d'aquest abandó: el salmer o secret és fora d'ús a causa de podridura, i les manxes són dolentes. És a dir, no pot sonar.

Encara resta molt —tot?— a esbrinar sobre les obres d'art i la presència d'artistes a Vilabertran. Què pintava l'any 1509 Pere de Fontaines a l'abadia empordanesa⁴? Només l'exhumació pacient dels documents que han sobreviscut a les ibèriques i cícliques hecatombes arqueològico-documentals permetran en el futur de completar alguns, almenys, dels gran buits que clapegen tothora la nostra historiografia de l'art. La tasca és ingrata, sobretot quan d'entrada se sap que es treballa sobre entelèquies pures, és a dir, entorn d'obres enterament debolides. Però potser no podria ser d'una altra manera, atès que els catalans, posats a destruir, ho hem fet a consciència. Entre les invasions, els setges, els expolis, les demolicions, desamortitzacions i restauracions, la incúria, l'avarícia, la presa i els incendis, la nostra història passada, fins i tot si un dia quedés del tot escrita, serà incompleta i farà una persistent olor de socarrim. Per això és més necessari encara d'aferriar-se a escriure-la. Vejam si l'experiència repetida de les incomoditats que produeixen les nostres rauxes, sumada a les agressions exteriors, allunya dels

3. Cf. Josep M. Marquès i Planagumà, *Pergamins de Vilabertran 968-1300*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, en premsa.

4. Cf. Pere Freixas i Camps, *Documents per a l'art renaixentista català. La pintura a Girona durant el primer terç del segle XV*, dins «Annals de l'Institut d'Estudis Gironins» XXVII (1984), p. 171, nota 8.

catalans del futur les tares que ens han dut a perpetrar una de les pitjors formes de despersonalització col·lectiva: la del qui en un moment de follia banalitzava i malbarata un patrimoni que per a formar-se havia hagut de menester la paciència dels segles.

La nostra edició

En la transcripció i anotació del text, hem seguit els criteris que són usuals a la revista «Arxiu de Textos Catalans Antics».

Tots els mots arcaics o poc usuals que surten en aquest inventari, com és ara *osteda*, *fustani*, *filampua*, etc., es troben explicats al *Diccionari Català-valencià-balear*, d'Alcover i Moll, llevat d'*alavau*, que no hem trobat enlloc, i de *cangi*, per al qual cfr. Joseph Aladern, *Diccionari Popular de la Llengua Catalana*, vol. I Barcelona 1905, p. 80 b, i Du Cange, *Glossarium mediae et infimae aetatis*, vol. II, p. 86.

f. 14^r|| Inventarium reliquiarum, ornamentorum et aliorum bonorum mobilium ecclesiae monasterii B. Mariae Villebertrandi, ordinis Canoniorum regularium Gerundensis diocesis, iussu Illustris et admodum Reverendi D. Jacobi de Agullana, Iuris utriusque doctoris, canonici et archidiaconi maioris ecclesiae Gerundensis, visitatoris dicti monasterii auctoritate Apostolica deputati, confectum in visitatione eiusdem monasterii incepta die

Aprilis M.D. LXXXVII

SACRARI

En lo sacrari de dita ysglésia fonch trobat lo següent:

Una capsas^a de plata ab son cubertor, en la qual stà reservat lo santíssim sacrament, y dintra d'ella altra capsas de tela a forme de la de plata, ab son cubertor.

Ara consegrada y corporals.

Pavalló de glassa squinsat.

Una cortina del mateix.

Una cortina de tela negra devant la porta del dit sacrari.

RELÍQUIES

Primo, una creu de plata sobre daurada ab lo peu de plata blanca; en lo mig de dita creu ne ha altra feta de ligno crucis, de la qual ne

falta una bona part; pesa dita creu dotze marchs y dos onses.

Altre creu xica de plata sobre daurada, ab lo peu de lautó smeltat; en lo mig d'ella ha una partícula *de ligno crucis*; antigament, segons se pot comprendre del lloch hont està encastat la dita partícula, estava altra creu del mateix *ligno crucis* encastada ab esta xicha de plata; pesa sense lo peu sinch onses.

Un reliquiari ab dos àngels y creueta, tot de plata sobre daurat, y en lo mig un spil o vericle de vidre dintre del qual està recondida una spina de les de la corona de nostre senyor Jesucrist; pesa dit reliquiari sinch marchs y sis onses.

f. 14^v|| Un ymage de nostra senyora ab son fill Jhesús; és pintada sobre fust y en los entorns guarnida ab raigs de plata sobre daurada y ab la diadema de plata sobre daurada, també^b ab raigs, y deu steles del mateix; en la part dreta de dit ymage està un círculo xich de plata cubert de vidre y dintre d'ell relíquies ab unes letres scrites al derredor, del tenor següent: *De lacte monumentis Virginis Mariae*; lo peu en lo qual està ficat dit ymage és de plata sobre daurat, gornit ab quatre àngels tenint en les mans instruments de música; en dit peu estan gravades les armes del Canonge Pere Peña,¹ qui feu fer dita ymage, que són dos PP. y una llansa al mig d'elles de or en camp blau; pesa tot divuyt^c marchs.

Un reliquiari² de fust ab portes pintat a la part de fora y dintre folrrat de tafetà vermell, ab molts apartaments o distincions cuberts tots de vidre, dintre dels quals estan moltes relíquies designades y descrites en una post que està penjada en lo pilar que és entre lo altar major y lo altar de Sant Agustí; les quals relíquies estan cubertes ab tafetà vermell y tenen tillets.

Una capsa de noguer gornida o obrada de tèrcia ab son cubertor, pany y clau, dintre la qual són les relíquies següents, cubertes ab olanda y posades dintre bosses xiches també^d de olanda, y cada una d'ellas té son tillet de pregamí, ço és:

Un tros de costella y un tros de ança de coll, ab tillet: *Reliquiae sancti Valentini praesbyteri et martiris*.

Un tros de canyella, T.: *Reliquiae sancti Flamidiani martyris*.

Set trossets xichs de canyella, T.: *De sanctis reliquiis Marii et Marthae*.

¹. Un obituari de Vilabertran esmentava la diada de la mort de Pere Peña amb aquestes paraules: *Pridie non— septembris obiit D. Petrus Peña camerarius istius monasterii, qui post beatum Petrum Rigaldum fundatorem istius cenobii et D. Iohannem de Tarrega Cesaraugustanum quasi tercius... camerarii potestate...*; cf. Golobardes i Vila, Miquel, *El Monasterio de Santa María de Vilabertran*, Barcelona, José Porter Editor, 1949, p. 123. El ms. 729 III de la Biblioteca de Catalunya aporta algunes notícies més precises sobre Pere Peña. Era de Llança (f. 244^f) i potser per això en el seu escut hi ha una llança. Devers 1468 estudiava canons a Perpinyà (f. 242^f). Des de 1466 tenia el càrrec de candelero (f. 245^f).

². És el reliquiari que donà l'abat Domènec. Per a l'abat Pere Domènec, un dels que més enriqué amb donacions l'abadia empordanesa, cf. el nostre treball més amunt esmentat, especialment p. 225, nota 19.

- Quatre ossets, T.: *De reliquiis sancti Lamberti*.
 Un tros de os. T.: *Reliquiae s. Ruffi*.
 Un tros de os. T.: *S. Apalloniae*.
 Un os. T.: *S. Ursulae*.
 Un osset T.: *Sanctae Catherinae*.
 Un tros de os. T.: *Os de Sancta Constança*.
 Vuyt osseto xihs, T.: *Reliquiae sanctorum Cosmae et Damiani*.
 Un tros de test, T.: *De sancto Mauricio*.
 f. 15^r || Un ullal, T.: *De dente unius virginis*.
 Un os, T.: *Reliquiae sanctorum Nazarii et Celsi*.
 Molts ossets xichs, T.: *Ossa sanctorum Nazarii et Celsi confessoris*.
 Un tros de os , T.: *De sancto Cipriano*.
 Un trosset de os, T.: *Reliquiae sanctae Martae sororis Magdalenae*.
 Un osset de terra ab sanch presa, T.: *De cruore sancti Faelicis Gerundae*.
 Quatre ossets embolicats ab taffetans y dos trossets de drap cangi color, T.: *In hoc loco continentur reliquiae sanctorum Christi martyrum Faelicis et Narcisii^e Gerundae, et sociorum eius, et sancti Romani et sancti Massoc et Germani, Justini, Paulini et socii*.
 Un tros de os, T.: *Reliquiae sancti Nicholai*.
 Vn tros de canyella, T.: *Reliquiae sancti Saturnini martyris*.
 Tres ossets, T.: *De sancto Paulino*.
 Un tros de os o nu de spina, T.: *Hic sunt reliquiae sancti Valentini martyris*.
 Un tros de os, T.: *Sancti Sebastiani*.
 Un tros de canyella, un osset xich y dos altres ossets embolicats separadament ab sos T.T.: *De sanctis Innocentibus*.
 Un tros de os, T.: *Reliquiae sancti Petri exorciste*.
 Trossets de partícules molt menudes de os, T.: *De sancta Margarida*.
 Un osset y un poch de cotó, T.: *De carne sancti Alodii*, y no s'és trobat sinó lo osset tan solament.
 Tress ossets, T.: *De sancto Tiberio martyre*.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius

- f. 15^v || Altra capsa xicha de vori, dintre la qual se són trobades les relíquies següents, ço és:
 Un osset, T.: *De testa Innocentium*.
 Dos trossets de pell, T.: *De pelle Bartholomei apostoli*.
 Un trosset de os, T.: *De capitae sancti Andree*.
 Un trosset de pell y carn, T.: *Sancti Saturnini Episcopi et martyris*.
 Una partícula de os, T.: *De sancto Georgio martyre*.
 Una partícula xicha de fust negra, T.: *De ligno Crucis*.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

Altra capsa obrada de tèrcia, en la qual són les relíquies següents:
Una partícula de fust, T.: *De ligno crucis*; està dintre una bossa de brocadillo.

Tres partícules molt xichas de fust, T.:
De vera creu.

Una partícula de drap que apar seda blanca, T.: *Del drap en què fou envoltat lo suari de Nostre Senyor.*

estan dintre una bossa de domasquillo cangi color

Dos trossets fust, T.: *De presepio Domini.*

Un osset, T.: *De osse B. Magdaleneae.*

Unes partícules de pell, T.: *De carne^f Vincentii.*

Dos ossets, T.: *De sancto Stephano prothomartyre.*

Dos ossets, T.: *De sancto Chistophoro.*

Partícules molt menudas de ossos, T.: *De sancta Anastasia.*

Una partícula de pell, T.: *De carne Laurentii.*

Uns filets, T.: *De drap hont Jesucrist fo envoltat.*

f. 16^r || Tres partícules xichas de fust, T.: *De ligno santae crucis.*

Set o vuyt trossets de una cosa presa y color quasi encarnada, T.:
De lacte virginis Mariae.

Dos o tres partícules de fust de color negra, T.: *De ligno crucis.*

Uns filets de drap blanch, T.: *De sudario Jesu Christi.*

Una partícula de tela blancha, T.: *De velo Jesuchristi.*

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

PLATA

Una Custòdia ab dos àngels y creuheta^g y ab son peu, tot de plata sobredaurada; pesa sinch marchs y mig.

Altra Custòdia xicha antiga ab dos àngels y crehueta, tot de plata sobredaurada; pesa quatra marchs.

1. Un càlcer ab sa patena de plata sobre daurat y obrat; en lo mig de la patena està gravada una mà y en lo peu del càlcer les armes del canonge Penya.

2. Un càlcer ab sa patena de plata sobre daurat y obrat; en lo derredor de la patena estan gravades letres del tenor següent: *Ave, verum corpus natum ex Maria Virgine*; pesa quatra marchs, dos onses.

f. 16^v || 3. Un càlcer de plata sobre daurat y obrat, ab la patena llisa; pesa quatra marchs, sis onses.

4. Un càlcer ab la patena smeltada y rompuda; és de plata y sobre

daurat; en lo peu de dit càlcer y en la patena estan gravades les armes del bisbe Scales³, pesa tres marchs y una onsa.

5. Un càlcer de plata ab patena, obrat y sobre daurat; estan gravades en lo nu de dit càlcer les armes de l'Abat Vilarig⁴, y en lo mig de la patena la ymage del Salvador smeltat; pesa dos marchs y sis onses.

6. Un càlcer de plata llis ab sa patena; pesa un march y mig.

7. Un altre càlcer de plata llis ab sa patena; pesa un march sinch onses y mija.

8. Un càlcer de la confraria de sancta Magdalena daurat dintre, en la copa, ab lo ymage de sancta Magdalena al peu, y ab patena llisa; pesa dos marchs.

9. Un càlcer llis ab patena; pesa dos marchs mancho mija onsa.

10. Un càlcer llis ab sa patena, en lo mig de la qual està gravada la ymage de Nostra Senyora ab lo infant Jhesús; pesa dos marchs, una onsa y mija.

Una creu de planxa de plata smeltada y sobre daurada, ab los entorns buydats y gravada, y ab peu part del qual és plata y part de bronsa; en lo qual peu són les armes de l'Abat Pere Domènech gravades sobre plata y smeltades; pesa sense lo peu dos marchs y una onsa.

Una creu⁵ gran de plata buydada y sobredaurada, ab dos ymagens de bulto al mig, ço és, en la una part la ymage de Christo crucificat, y en la altra, la de Nostra Senyora; ab lo peu en forma de llanterna ab columnes; pesa, comprès lo fust qui està al mig de dita creu, vint-y-quatre marchs.

Altra creu⁶ gran de planxa de plata sobre daurada, ab la ymage de Christo crucificat al mig, y ab los ymàgens de Nostra Senyora y de Sant Joan y alguns àngels, tot de bulto y ab moltes pedres falces; y baix en lo peu de dita creu sinch forats xichs cuberts de vidre, dintre dels quals estan recondides reliquies; pesa dita creu, comprès lo fust, sexanta dos marchs.

3. Ramon d'Escales, mort a Barcelona el 1398, fou abat de Vilabertran de 1358 a 1377. Cf. *GEC*², vol. 10, p. 101.

4. Per a Ermengol de Vilarig o Vilaric, abat des de 1333 a 1346, cf. BC ms. 729, III, ff. 195^r-196^v, 199^v, 217^v, 220^r, 229^v, 230^r, 276-278, 284^v i 292.

5. Es tracta sens dubte de la creu començada per l'argenter gironí Narcís ça Coromina i acabada pel també gironí Pere Àngel, segons es desprèn de les coincidències entre el text de l'inventari i el contracte passat entre aquest orfebre i l'abat i comunitat de Vilabertran el 12 d'agost de 1444, conservat a l'A.H.G. i publicat per Pere Freixas i Camps, dins *L'Art gòtic a Girona. Segles XIII-XV*, Girona 1983, pp. 264-265. El 1444 era abat de Vilabertran Pere Nadal.

6. Per a la gran i famosa creu de Vilabertran, cf. *Memorias de la Associació Catalanista d'Excursions Científicas* VII (1883) 112-113; Piferrer, Pablo-Pi Margall, Francisco, *Cataluña*, vol. II, Barcelona 1884, p. 168, nota, i p. 171; Roulin, Eugène, dins *Monuments et mémoires (Académie des inscriptions et belles lettres, Fondation Eugène Piot, Paris)* VI (1899) 202-214; Gudiol, Josep, *Les creus d'argenteria a Catalunya* dins «Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans» VI (1915-1920) 287-296; Golobardes, *oc.*, pp. 71-84. Segons J. Subías, *El retablo de plata de la Seo de Gerona*, dins «Anales del Instituto de Estudios Gerundenses» VIII (1953) 227-228, la creu de Vilabertran es pot atribuir a l'argenter valencià Pere Berneç.

f. 17^r || Un bàculo o crossa Abbatial de llauna de plata, ab lo cap o redorta sobre daurada y ab una figura de Nostra Senyora, de bulto, en ella; pesa, compresa una virolla de aram que està en lo mig de dita crossa, quatorse marchs.

Dos bordons de llauna de plata, ab los caps a modo de llanterna sobre daurats, són en dits caps gravades les armes del canonge Penya; pésan, comprès lo fust, deset marchs.

Altres dos bordons de plata fets de la mateixa^h forma y etxura; pésan, compresa la planxa de ferro que té cada hu d'ells al cap inferior y lo bastó de dintre de dits bordons, vint-y-un marchs.

Dos⁷ candaleros de plata, en part sobre daurats y ab los canons fets a modo de llanterna ab columnes y buydats; pesen vint-y-nou marchs.

Un encenser ab quatre cadenetes tot de plata; pesa quatra marchs y mig; y unaⁱ cullera de plata.

Una naveta de plata; pesa un march y mig y una onsa.

Un pitxer xich de plata ab una flor de fulla de plata smeltada de vert part; pesa tot vuyt onses.

Un dóna-pau de plata.

Una creu de cristall.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 17^v || CASULLAS Y DALMÀTIGUES

Un tern de domàs blanc dolent, ço és, casulla ab cenefa obrada de or ab imàgens y dos dalmàtiques ab stoles, dos maniples y collars.

Un tern de cotonina vergada blanca ab la cenefa, gornicions y collars de setí u bocí^j vermell y ab stolas y maniples.

Un tern de vellut carmesí ab la cenefa de la casulla obrada de or ab ymàgens y ab los paramens de las dalmàtiques y collars de vellut vert ab franja de or y ab stolas y maniples.

Un tern de vellut morat; la cenefa de la casulla és obrada de or ab ymàgens y los paramens de les dalmàtiques de vellut carmesí ab franja de or y stoles y maniples.

Un tern de vellut vert fogajat; la cenefa de la casulla és de tafetà morat, brodada de ymàgens de fil de or y los paramens de les dalmàtiques de vellut carmesí mostrejat, ab franja de or, y collars^k, stolas y maniples.

Un tern de domàs negre sembrat de steles de or, ab la cenefa de vellut carmesí brodada de flos de or y ab los paramens de les dalmàtiques de domàs vert y ab stolas y maniples.

⁷. És possible que aquests dos canelobres de plata siguin els «canelobres d'argent que lo dit Narcís Corominas feu al dit monestir», de què parla el contracte més amunt esmentat; cf. Freixas, o.c., p- 265.

Un tern de osteda negra ab stoles y maniples.

Un tern de fustani stampat vert.¹

Altre tern de fustani stampat vermell, ab stoles, maniples y collars.

Una casulla de ximallot flach, groch, ab stola y maniple.

Una casulla de tafetà cangi color ab la cenefa de setí carmesí, ab stoles y maniples.

f. 18^r || Tres casulles de fustani stampat vermell, ab stolas y maniples.

Altres tres casulles de fustani grog stampat, ab stolas y maniples.

Dos casulles de tela blanca, dolentas.

Una cenefa de setí carmesí brodada de or y paraments de vellut carmesí ab folrradures de una casulla y dos dalmàtiques squinsades.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CAPES

Dos capes de vellut carmesí, ab les capilles y fresos obrades^{ll} de or, ab ymàgens.

Una capa de setí blau falç, ab la capilla y fresos de setí grog també^m falç, entretallat de tripa de vellut vert.

Dos capes de vellut vert fogajat, ab les capilles y fresos molt dolents.

Una capa de vellut vert ab la capilla y fresos brodats de or ab ymàgens.

Dos capes de domàs blanch dolent, ab les capilles y fresos bons, obrats de or ab ymàgens.

Una capa de brocat de tres altos, ab la capilla del mateix, gornida de un parge de or; estan en la dita capilla brodades les armes de l'Abat Pere Domènech.

f. 18^v || Dos capes de hosteda negra dolentas.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius

ALBES

Quatre albes de ruans ab paraments de vellut, àmits i cinells.

Sis albes de alavau noves, ab àmits y cinyells.

Dos albes, una de ruans, altra de altra tela, ab àmits i cinyells.

Tres albes dolentas.

Quatra àmits de alavau nous.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 19^r|| PÀLITS

Un pàlit de brocat de tres altos ab les armes de l'Abat Pere Domènec y ab frontal del mateix.

Pàlit de domàs encarnat, ab les armes de Pau⁸, gornit de flocadura groga i vermella.

Pàlit de domàs blau, ab lo frontal del mateix squinsat.

Pàlit de tela de brinet ab dos barres de ret y en lo migⁿ entretallats los impropèris de la Passió.

Pàlit de osteda negra ab creus de vellut de carmesí

Dos pàlits, hu de talilla groga y verda, y altre de tafetà vermell, dolents.

Dos pàlits de cotó dolents.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

TOVALLES

Tres tovalles de drap de lli^o prim, gornides ab gornició de ret en la una part, una tovalla de burgesa dolenta ab llista vermella en la una part^p.

Quatra tovalles dolentas.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 19^v|| TOVALLOLES

Una tovallola de setí vermell.

Una tovallola de tafetà vert ab steles de or falç.

Tovallola de telilla morischa blava y parda, ab llistes de tafetà morat.

Dos tovallolas de lli entretalladas als caps y per los entorns.

Tovallola de fustani groch.

Quatra tovalloles de filampua.

Tovallola de filempua ab llistes de tafetà vermell.

Tovallola de tela blanca brodada, de seda negra.

Nou tovalloles de tela; servexen per exugar-se les mans los sacerdots en la missa, quan diuen: *lavabo*, etc;

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

⁸. Molt probablement es tracta de les armes de la familia gironina del mateix nom. Un obituari de Vilabertran registra la mort de Guillem de Pau, abat, el dia 11 de gener de 1333, cf. Golobardes, *oc.*, pp. 117-131. Cf. també BC ms. 729, III, ff. 195, 206^f, 277-278, 284^f, 289^v, 290^v, 291^v, 292^v, 296^f.

CORPORALS Y PURIFICADORS

Una capsa de fust en la qual estan recondits divuyt corporals de tela, part de ruans y part de burgesa y alemanya, ab ses filloles.

Sis purificadors de tela mot xicha.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 20^r|| TAPICERIA Y PARAMENTS

Dos draps de ras ab personatges dolents

Un drap de ras ab boscatge

Un raboster o drap de peus dolent.

Una cortina de tela prima; serveix per posar devant lo altar major en la quoresma.

Dos cortinas de cotó y fil.

Tres cortinas de tela negra xichas.

Dos gaffanons o banderas de domàs vermell ab floradura de seda verda y groga.

Dos banderas de tela negra pintadas ab los impropers de la Passió.

Una cortina de vellut negre; serveix per posar devant lo sacrari en lo altar major; estan en ella brodats un càlcer ab dos àngels.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

COSAS COMUNES

Dos thàlams, la hu és de setí carmesí ab los entorns de setí blau, ab flocadura blava y groga, y en lo mig d'ell està brodat un càlcer ab una hòstia y dos àngels ab algunes esteles de fil de or; lo altre és de fustani stampat groch.

Un mantell de domàs carmesí ab gornicions de fusell de or y plata; és del ymage de Nostra Senyora.

Una vànova de tafetà groch dolenta.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 20^v|| FONTS

Les fonts baptismals fetes de pedra, y dintre altres de pedra, ab cubertor de fust ab son pany y clau, y sobre dit cubertor altre de cuyro.

Una capseta de fust, dintre del qual estan los tres vasos de plata xichs, ab los quals se tenen los olis segrats; té cada hu de dits vasos

gravat en lo cubertor, que és del mateix, lo nom de l'oli sagrat que en ell se guarda.

Cerca⁹ de dites fonts^r, una taula y un scont ab calaxos y ab panys y claus, en los quals calaxos estan tancats los bassins de les ànimes y altres ordinaris de la yglésia.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CAPELLAS Y ALTARS AB LOS ORNAMENTS Y ADREÇOS DE CADA HU D'ELLS

Altar major.

Lo altar major és conseqrat; en ell foren trobades les coses següents, ço és:

Retaula de fust en lo mig del qual està la ymage de Nostre Senyora, de bulto, pintada vestida ab dos mantells, lo hu dels quals és de domàs blanch; lo dit retaula és tot pintat de misteris de Nostra Senyora y en moltes parts d'ell estan les armes de l'Abat Girgós⁹, que són un Onso en camp de or.

Sobre cel de fusta pintat.

Tres toualles de ginesta bones.

Cubertor de cuyro curt y dolent.

Uns corporals de tela prima ab sa pàl·lia.

Una sacra nova gornida.

Pàlit de talilla morischa de diverses colors.

Altre pàlit de cuyro.

Grahó de fusta.

Dos candaleros de ferro xichs.

f. 21^r || Una cortina de^s tela negra squinsada per cobrir lo retaula, posada en una verga de ferro.

Quatra llàntias devant dit altar ab ses bassines de llautó, les quals llànties cremen contínuament a despeses del sacristà.

Quatre candaleros de ferro, ço és, dos de grans y altres dos que aporten los acòlits.

Un faristol de fusta per dir los eyangelis ab una tovallola de ximal·lot vermell ab aygues.

Una creu de llauna de llautó trencada en moltes parts.

⁹. Antoni Girgós fou abat des de 1410 a 1424. Golobardes, *o.c.*, pp. 131-132, reporta una nota de Montsalvatge, extreta segons l'olotí, de l'arxiu de Vilabertran, que diu: «Feu construir la torra del rel·lotje que es sobre lo altar major, com ho denotan las suas armas fixadas en dita torra. També aissá les parets de la iglesia, y convent, ab troneras y espilleras, tot per defensa dels moros y sarracenos de Africa que afligian en gran manera esta plana de Ampurdà. Mes feu fer los fonaments y tota la muralla del convent desde la porta gran de la iglesia tirant envers lo ponent fins casi al cantó que dona a mitjdia. Feu també la casa abacial que afronta a la part de mitjdia y lo portal que es de pedra picada y de pedras molt grossas».

Quatre lanternes de ferro, les dos de les quals són molt dolentes.

Lo ciri pasqual

Un ciri de Nostra Senyora.

Una^t candela de cera perpètua que antigament acostumava cremar perpètuament; ara crema sols quan^u se fan los officis per ser-se perduda molta renda della tela de fer cremar lo candaler. A pp.

Dos ciris xichs ab sos entorxés de ferro, los quals ciris cremen en les misses conventuals a la elevació del Santíssim Sagrament.

Un entorxer de fust per posar los set ciris que cremen certs dies y festes per la institució feta per lo Abat Girgós, dels quals és administrador lo Prior.

Una caxa de alba ab son pany y clau, en la qual foren trobats dos llibres intitulats passiers.

Una figura de àngel de estatura de un home, fet de fusta y daurat.

En lo spay que és entre los graons de dit altar major y lo chor, sis scons de fusta.

En les archades que són en dit spai, dos entorxers de fusta, ço és, en cada archada de un entorxer ab dotze ciris de la luminària de Nostra Senyora, la qual administren los parroquians de dita ysglésia de Vila-bertran; estan dits entorxers ficats en los pilars de ditas archades, y en ells estan pintades les armes de dit Abat Girgós.

Una squalleta per als combregars.

f. 21^v|| CAPELLA DEL CRUCIFIXI

Lo altar de la capella del crucifixi és conseqrat; són estades trobades en ell les coses següents, ço és:

Retaula de fust pintat de blau ab stelas dauradas y ab les armes de l'Abat Pere Domènech; en lo mig de dit retaula està una creu de fusta gran ab lo ymage de Christo crucificat, de bulto.

En cada part de dita capella, una ymage de fusta pintada, ço és, les ymàgens de sant Pere y de sant Pau.

Tres tovalles, dos dolentes y una de ginesta bones.

Cubertor de cuyro xich.

Dos candalers de ferro xichs.

Dos pàlits de cuyro.

Una sacra gornida.

Sobre cel de tela blava.

Una llàntia ab sa bacina de llautó, la qual crema contínuament a despeses del sacristà, en la columna o pilar que està entre lo altar major y dita capella està arrimada una caxeta xicha de albe blanch, nova, ab dos panys y claus differentes, en la qual se posen les almoynes fan los faels cristians a la confraria del santíssim sagrament.

J. Figueras , presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CAPELLA DE SANT MIQUEL Y DE SANTA CATHERINA

Lo altar de sant Miquel y de santa Catherina és conseqrat.

Retaula de fust: les dos posts del mig són pindades, ço és, la de mà dreta del f. 22^r || ymage de sant Miquel, y les altres taules de dita mà dreta de misteris de dit sant Miquel; y la taula del mig de mà squerra de l'ymage de santa Agnès, y les altres posts de dita mà esquerra de misteris de la vida y martyri de dita santa.

Dos candaleros de ferro.

Està dit altar sens ornaments per culpa dels beneficiats qui obtenen los beneficis en dit altar instituïts; los que al present hi estan són manllevats de la sacristia y estan scrïts en lo inventari dels ornaments de la sacristia.

Lo altar del devallament de la creu, lo qual està construyt en la dita capella de sant Miquel y santa Catherina no és conseqrat; foren trobades en ell les coses següents:

Una creu gran ab la ymage de Christo crucificat y les ymàgens de Nostra Senyora y sant Joan, y de Joseph y Nichodemus, que devallaven a Christo de la creu; són totes de bulto y pintades.

En lo altar una ara conseqrada.

Dos trossos de tovalles molt dolentes.

Dos trossos de cubertor de cuyro molt dolents.

Pàlit de tela morischa.

Peanya de fust.

SANTA MAGDALENA

Lo altar de santa Magdalena és conseqrat; foren trobades en ell les coses següents:

Retaula de fust pintat en la taula del mig de l'ymage de santa Magdalena, y en les altres taules de misteris de la vida de dita santa.

Una tovalla de cànem.

f. 22^v || Un cobertor de cuyro.

Dos pàlits, hu de domàs vert, en lo mig del qual està brodat lo ymage de santa Magdalena; lo altre de cuyro dolent.

Dos candaleros de ferro.

Una llàntia ab sa bacina de llautó; crema contínuament a despeses del beneficiat de dit altar.

Una caxa ab son pany y clau de la confraria de dit altar de santa Magdalena.

J. Figueras^x, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

ALTAR DE SANT JOAN

Lo altar de sant Joan és conseqrat; són se trobades en dit altar les coses següents, ço és:

Retaula pintat, ço és, a les posts del mig de las figuras de sant Joan Baptista y de sant Joan Evangelista, y en les altres taules dels costats de misteris de dits gloriosos sants; és dit retaula molt vell.

Tres tovalles, una de ginesta bona, les altres dos dolentes.

Cubertor de cuyro.

Un pàlit de vellut de tripa.

Altra pàlit de stam y fil vert y blanch.

Dos candalers de ferro.

Sacra gornida.

Un faristol xich de fust.

Altra faristol de fust fet a modo de tauler ab grahó; serveix per officiar allí les misses matinals que s canten en dit altar.

Ciri dels strangés.

f. 23^r|| Una caixa de alba ab son pany y clau, en la qual tenen los dits strangers los ciris.

Una entorxera de ferro per posar dits ciris.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

ALTAR DE SANT ANTHONI

Lo altar de sant Anthoni no és conseqrat; són estades trobades en ell les coses següents, ço és:

Retaula pintat de la figura y misteris de la vida de sant Anthoni.

Ara conseqrada.

Peanya de fust.

Pàlit de cuyro.

Cubertor de cuyro.

Squellata a la paret a la part de l'evangeli sens corda.

Dos candalers de ferro.

J. Figueras , presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CAPELLA DE SANTA URSULA

Lo altar és conseqrat; en ell són estades trobades les coses següents, ço és:

Retaula de fust pintat de la figura de santa Ursula y misteris de la vida y martyri de las Verges.

Tres tovalles, unes de ginesta bones, les altres dolentes.

Cubertor de cuyro.

Pàlit de seda morisca vermell y altres colors.

Dos candalersos de ferro.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CAPELLA DE SANT AGUSTÍ

Lo altar és conseqrat; en ell són estades trobades les coses següents, ço és:

Retaula de fust pintat, ço és, en la taula del mig^y de la ymage o figura de sant Agustí vestit de pontifical, y en les altres religiosos de totas les órdenes que viuen baix de la regla de dit gloriós sant, y en algunes parts de dit retaula les armes del canonge Pera Penya.

Tres tovalles dolentes.

f. 23^v|| Cubertor de cuyro.

Sacra nova gornida.

Pàlit de^z telilla morisca de color vermell y altres colors.

Dos candalersos de ferro.

Llàntia ab bacina de llautó, la qual crema contínuament a despeses del sacristà; en la columna que està entre lo altar maior y dita capella de sant Agustí està penjada una taula en la qual estan designades les relíquies del reliquiari donà lo Abbat Pere Domènech al present monestir.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 24^r|| SACRISTIA

En la sacristia són les coses següents:

Un armari en la paret ab ses portes tancades, ab tres^{aa} claus differents; en dit armari està recondida y guardada la plata dalt designada.

Altre armari de fusta ab molts calaxos grans y ab tillet a cada hu d'ells; tanca's dit armari ab dos portes ab son pany y clau; en dit armari se guarden les casulles, dalmàtiques y capas dalt designades, exceptada la capa de brocat, que té particular caxa.

Un taulell de alba blanch ab molts armaris xichs ab ses tancadures y claus; serveix dit taulell per posar los sacerdots los vestiments sacerdotals quan^{bb} se vesten per a celebrar, y los armaris per guardar los càlcers ordinaris ab què celebren y altres ornaments de la yglésia.

Una caxa de alba blanch.

La caxa en la qual se reserva lo santíssim sagrament lo dijous sant.

Dos caxas en las quals estan guardades y recondides los capbreus y scriptures de la Abbadia; tanca's cada huna de ditas caxas ab dos claus differents.

Una caixa de albe blanch y altre de poll, dintre les quals estan recon-dides les scriptures dels aniversaris; tancan-se ab tres claus differentes cada una.

Una caixa de alba blanch; tanca-s ab tres tancadures y claus diffe-rents; en ella se deposen los dinés dels aniversaris, misses comunes y altres administracions de dit monestir; foren trobades en dita caixa los dinés y altres coses que seguexen:

Primo sinquanta set lliures, vuyt sous; estan ab un sach; dintre d'ell està un tillet del tenor següent: 'LVII ll deposedades per mi, Thorà, del que era tornador a les misses comunes.'

Trenta tres lliures dins una capsa de fust ab T.: 'assí són XXXIII lliures de Joan Segars, de Torroella de Mongrí. A-s de advertir que no són de dit Segars, sinó que són estades deposedades per dit Segars, per luyció de un sensal feya a dits aniversaris o misses'.

f. 24^v || Divuit lliures sinch sous dintre una capsa ab T.: 'assí són XVIII lliures v, y són de un censal que ha quitat mossén Figueres de la sua part de la heretat d'en Ros'.

Dinou lliures, un sou, y cinc dinés dins una bossa de aluda; són restades de trenta nou lliures, un sou y sinch que ha deposedades lo Rector del que era tornador a les misses comunes y Reig essent procurador del primer de juny de l'any 1584 fins lo darrer de maig de l'any 1585.

Tres lliures divuyt sous y quatra en la matexa bossa, restants de sis lliures, sis sous y quatre, deposedades per mi, Miquel Garriga, per los ornaments.

Tres lliures, dos sous y tres en la matexa bossa, sens tillet.

Vuyt reals sens tillet en dita bossa.

Sinch lliures, sis sous y set en dita bossa, sens tillet.

Trenta sich lliures, divuit sous y vuyt ab. T.: 'XXXV ll XVIII \$ vuyt^{cc} dels ornaments que ha deposedades mossén Garriga'.

Item un llibre gran, en lo qual estan continuades les ordinacions y determinacions fetes en capítol y les eleccions de canonges ab les professions; conté dit llibre quatorse quoerns, la major part dels quals no són scrits.

Un llibre de depòsits fets en dita caixa, començat a 29 de maig de 1453; conté dos-centes vuytanta fulles, part de les quals no són scrites.

Altra libra en lo qual estan scrits alguns depòsits fets en dita caixa de 25 de maig de 1584 fins a 11 de abril del present any.

Una capsa xicha de plata, la qual fonch deposedada en dita caixa per lo abat Pere Domènech a 2 de octubre de 1556; és de la yglésia de Dal-fià; consta del depòsit en lo llibre de depòsits vell, fol. 144.

Item, és estat trobat en dita sacristia un ymage de Nostra Senyora tenint son fill Jhesús mort sobre les faldes, fets tots dos de pedra marbre y ab un tabernacle de fust ab ses portes y tancadura.

Un quadro pintat de las figuras de Nostra Senyora y del minyó Jhesús y de Joseph; sobre dit quadro està una tovallola de tela ab floradura y entretallada de seda negra als caps. Dos caps de verges fets de fust y daurats, ab cuberta cada hu de tela blanca.

f. 25^r|| Dos caps xichs o figures de santa Marta y de santa Magdalena, fets de fusta y daurats.

Sis vergues del tàlam; són de fust, pintades de vermell.

En la ayguera, una bassina de llautó.

Un cànter de terra.

Cerca de dita ayguera està penjada una tovallola que serveix per exeguar-se les mans lo sacerdot, la qual ha de tenir allí lo sacristà continuament a despeses sues pròpies.

Item, un parestatge o faristol en la paret, en lo qual estan sis misals romans nous, de la impressió de Burgos.

Un ordinari nou del bisbat de Gerona.

Un llibre de pregamí ab cubertes de fust o post, en lo qual estan scrites ab nota les misses de Nostra Senyora de agost y *de nomine Jhesu*, conforme el ritu de l'offici vell.

Tres encerats de tela de les finestres de la yglésia.

Una caxa de alba ab son pany y clau; és de la confraria del Corpus.

J. Figueras , presbiter, dictae visitationis Secretarius.

CHOR

Lo Chor¹⁰ de dita yglésia està adornat de cadires en cada part, ço és, de cadires de chor major y de chor menor; en ell són estades trobades les coses següents:

Un faristol gran de fusta ab armaris y al cap un ymage de Christo crucificat.

Un breviari Romà nou, gran, ab cubertas de quartró.

Un responser sanctoral de pregamí ab cubertes de fust y tanchadors.

Un responser dominical de pregamí ab cubertas de fust y tanchadors.

f. 25^v|| Un officier sanctoral.

Un officier dominical.

Un psaltiri de pregamí gran.

Quatre psaltiris xichs de pregamí.

Tots dos són de pregamí y ab cubertas y tanchadors.

Tots ab cubertes.

¹⁰. El fet que l'any 1517 el monestir de Sant Pere de Rodas encarregués a l'escultor gironí Sebastià Gual la talla del cor del dit cenobi amb l'esment que «te fer les respalles e totes altres coses necessaries de la forma e ab les obres que stan fetes les cadires del cor del monastir de Vilabertran, ço és, del cor superior ab quatre finestres qui miren la via del altar maior», ha fet suposar a Pere Freixas que Sebastià Gual podria haver estat també l'autor del cor de Vilabertran: cf. Pere Freixas i Camps, *Documents per a l'art renaixentista català. L'escultura gironina a la primera meitat del Cinc-cents*, dins «Annals de l'Institut d'Estudis Gironins» XXVIII (1985-1986) 255 i 274-276.

Dos antiphoners de pregamí, un dominical, altre sanctoral, ab cubertes de post.

Un llibre de pregamí ab ses cubertes de fust y tanchadors, en lo qual libre està escrita la regla del gloriós s. Agustí y lo martyrologi, ab lo chalendar de festes y de òbits y anniversaris.

Un martyrologi nou, Romà ab cubertes de cartró y tancadors.

Vuyt professioners xichs, dos de paper, los altres dos de pregamí, ab ses cubertes.

En la mà dreita de dit chor, ço és, en lo chor de l'Abat, a les primeres cadires del chor major, devant de l'altar major, baix de dites cadires, està fet un armari en lo qual guarda lo prior los ciris instituïts per mossèn Resedor, que solen cremar en les misses conventuals quan alsen lo santíssim sacrament, tenint aquells en les mans los canonges y beneficiats que.s troben en dit temps en dit chor; lo dit Prior és administrador de dits ciris.

Quatre campanellas xichas per fer clast; dos a cada part del dit chor en la paret, guarnidas y ab ses cordes.

Un rotllo de quatorse squellas sobre dit chor, a la paret del chor de l'Abat.

A la porta del chor que és devant lo altar major, dos candalers grans de ferro.

En la trona que està sobre dit chor, una àguila sobredaurada.

Orgue sobre lo dit chor, a mà esquerra, en lo qual falta lo psalmer, que és podrit, y les manxes són dolentes.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

f. 26^r|| CLAUSTRES

Capella de sant Sebastià.

Lo altar de dita capella:

Retaula de fust pintat de l'ymage de sant Sebastià y misteris de la sua vida y martyri.

Tres tovalles de ginesta grosseres.

Cubertor de cuyro bo.

Pàlit de fustani groch estampat.

Sacra gornida.

Un candalero de ferro gran.

Una llàntia ab bassina de llautó; és de devoció.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

SANT FERRIOL

Lo altar de la capella de sant Ferriol és conseqrat; en dit altar són les coses següents, ço és:

Retaula de fust, en lo qual estan pintades les figures de sant Ferriol, màrtir, y de sant Cosma y sant Damià.

Una tela encerada.

Tres tovalles.

Cubertor dolent.

Sacra gornida.

Pàlit de fustani estampat.

Una llàntia ab sa bassina de llautó; crema contínuament a despeses de la causa pia instituhida per mossèn Gabriel Bruguera.

CAPELLA DE SANT JOSEPH

Lo altar de dita capella no és conseqrat; té en lloch de retaula un quadro de telas pintat ab la ymage de Christo crucificat; no té ninguns ornaments.

f. 26^v || CAMPANAR

Quatre campanes, dos grans y dos xiques.

En la torra de les hores:

Sobre la torre una campana, y en la casa junsta la dita torra un relotge.

Item, foren trobats, ultra los libres scrits en lo inventari de la sacristia, un libre procesional de pregamí, ab cubertes de fust cubertes de cuyro vermell, ab sinch botons de plata cada una d'ellas, y ab un tancador de plata, en lo qual estan sculpides les armes de l'Abat Vilarig; en dit libre està escrita la forma de la professió fan los canonges del present monestir.

Item, dos missals de pregamí vells, ab tancadors de plata.

En la llibreria:

En la llibreria de dit monestir, la qual està construïda en lo lloc hont antigament solie ser lo dormidor, foren trobats los llibres continuats en un memorial a depart posats ab sos parestatges.

J. Figueras, presbiter, dictae visitationis Secretarius.

Aparat crític

- a *post capsa cancell de plata*
- b *cod tanbé*
- c *cod diuyt*
- d *cod tanbé*
- e *cod Narcisij*
- f *emen carne pro caule*
- g *cod cruheta*
- h *cod matexa*
- i y una... *alia manu*
- j de u boci *obsc*
- k *cod collas*
- l *Add cancell Altre tern de fustani stampat vert*
- ll *cod oi brades*
- m *cod tanbé*
- n *post mig cancell entrello*
- o *post lli cancell prm*
- p *iter cancell part*
- q *alia manu*
- r *cod fons*
- s *post de cancell ferro*
- t *in calce*
- u *cod quant*
- v *post sos cancell an*
- x *cod figueras*
- y *post mig cancell de*
- z *post de cancell dita*
- aa *post tres cancell dff*
- bb *cod quant*
- cc *cod vuy*
- dd *post de cancell mag*